

Zaak 2019-197

Datum uitspraak: 11 december 2019

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellant,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit casu quo de examinator van de cursus Masterthesis (OM9909)), gevestigd te Heerlen, verweerders.

I. PROCESVERLOOP

1. Bij brief d.d.25 juli 2019 is namens de Commissie voor de examens aan appellant medegedeeld dat hij op grond van het door hem behaalde resultaat (5) op de tentamenzitting van 12 juli 2019 van de cursus Masterthesis niet in voldoende mate heeft voldaan aan de eisen die aan het desbetreffende tentamen worden gesteld.
2. Appellant heeft hiertegen beroep ingesteld bij brief d.d.1 september 2019 (met bijlagen).
3. Verweerders en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellant heeft aangegeven zijn beroep te willen doorzetten.
4. Verweerders hebben een verweerschrift met de daarbij behorende bijlagen overgelegd.
5. Het College heeft het beroep van appellant behandeld in een openbare zitting op 11 december 2019 te Heerlen, waar appellant telefonisch is gehoord. Namens verweerders zijn verschenen mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris Commissie voor de examens en mevrouw prof. dr. M. Vermeulen, examinator van de onderhavige cursus.

II. MOTIVERING

1. Uit het verhandelde ter zitting en uit hetgeen door partijen in de overgelegde stukken naar voren is gebracht, is voor het College het volgende komen vast te staan.
2. Het beroep richt zich tegen de uitslag van het door appellant afgelegde tentamen van de cursus Masterthesis. Appellant voert aan dat de door hem ingeleverde (herziene) versie van de thesis opnieuw met een onvoldoende is beoordeeld. Tijdens het verbeterproces heeft hij geen signalen ontvangen die zouden wijzen op een onvoldoende. De begeleider, de heer prof. dr. M. Specht (hierna Specht), heeft hem tijdens het proces van herschrijven op zaken geattendeerd en ook veelvuldig gecompimenteerd. De negatieve tweede negatieve beoordeling kwam voor appellant en Specht dan ook als een verrassing. Appellant stelt zich op het standpunt dat er door de begeleider verkeerde verwachtingen zijn gewekt, namelijk dat hij met de aangepaste versie van de thesis een voldoende resultaat zou gaan behalen. Hij vraagt zich verder af of hij de dupe is geworden van de discussie die er is over de methode die hij gebruikt heeft: educational design research (EDR).

3. Appellant heeft verder verwezen naar passages over de rol van de thesisbegeleider (gepubliceerd op de site youlearn.ou.nl). Die passages luiden als volgt. *“Op inhoudelijk gebied kan uw begeleider u attenderen op zaken die u wellicht over het hoofd ziet. Uw begeleider zal u bijsturen wanneer u op een verkeerd spoor zit voor wat betreft de inhoudelijke als wel de methodologische en statistische kant van het onderzoek. Verder beoordeelt de begeleider of uw plannen haalbaar zijn binnen de beschikbare tijd en of het eindproduct (uw thesis) aan de gestelde eisen voldoet. De uiteindelijke beoordeling gebeurt in samenspraak met een van de examinatoren van de cursus.”* En: *“Wat betreft uw verhouding met uw scriptiebegeleider zal in de loop van de planning, uitvoering en rapportage van uw onderzoek diens rol geleidelijk verschuiven van opleider via begeleider naar medebeoordelaar”*. Appellant geeft aan dat Specht de rol van begeleider niet goed heeft ingevuld: hij is niet (voldoende) gewezen op zaken die hij over het hoofd heeft gezien of dat hij methodologisch of inhoudelijk op het verkeerde spoor zou zitten. Verder twijfelt hij eraan of Specht de thesis heeft beoordeeld aan de hand van de geldende eisen en voorts is hij teleurgesteld in het uitblijven van een reactie van Specht na de onvoldoende beoordeling.
4. Verweerders stellen zich in het verweerschrift op het standpunt dat de beoordeling heeft plaatsgevonden conform de procedures en normen die hier gelden. De eerste (negatieve) beoordeling heeft plaatsgevonden door examinator de heer prof. dr. K. Kreijns (hierna Kreijns). In overleg met Specht (die akkoord ging met de inhoud van het beoordelingsformulier) is een lijst van te verbeteren feedbackpunten opgesteld. Appellant is daarmee aan de slag gegaan, begeleid door Specht. Nadat deze de thesis heeft goedgekeurd is die opnieuw ter beoordeling aangeboden. Wegens de vakantie van Kreijns heeft mevrouw prof. dr. M. Vermeulen (hierna Vermeulen) de beoordeling op zich genomen. De thesis is opnieuw en onafhankelijk als eindversie beoordeeld. Op basis van de beoordelingscriteria viel de beoordeling negatief uit. Er heeft met Specht intensief overleg over deze onvoldoende plaatsgevonden en deze is akkoord gegaan met de beoordeling. Verder is toegelicht hoe de waardering van de onderdelen eruit ziet en dat voor alle onderdelen een voldoende nodig is om te slagen voor de thesis. De algemene teneur van de beoordeling door zowel de eerste als de tweede examinator is dat de structuur onduidelijk is, de methode onderbouwing onvoldoende is (dat betreft binnen EDR de wijze waarop dataverzameling en analyse is verantwoord) en dat de argumenten en redeneerlijn niet op orde zijn waardoor resultaten en conclusies niet logisch volgen. Dat appellant de dupe zou zijn geworden van de discussie over de methode EDR is volgens verweerders niet aan de orde. Zowel Kreijns als Vermeulen zijn grote voorstander van EDR en hebben daarover thesissen beoordeeld, met voldoende tot goed resultaat. Ter zitting heeft de examinator aangegeven dat er thans anders wordt gedacht over de rol van de begeleider en dat daarom de passage op youlearn hierover niet meer helemaal de lading dekt. De huidige zienswijze is dat de examinator verantwoordelijk is voor de beoordeling en dat de begeleider daarin geen (formeel) rol heeft.
5. Het College dient overeenkomstig artikel 7.61 lid 2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.
6. Het College stelt vast dat appellant naast een inhoudelijke grond (die ziet op de complexiteit van de gebruikte methode (EDR)) vooral betoogt dat er door de begeleider Specht verkeerde verwachtingen zijn gewekt. Appellant meende er, na verwerking van de aanwijzingen van de begeleider en diens goedkeuring daarvan er op te mogen vertrouwen dat hij met (het inleveren van) de herziene versie een inhoudelijk voldoende resultaat zou boeken. Daarnaast heeft hij gewezen op de rol van de begeleider en diens positie als medebeoordelaar en heeft hij vragen gesteld over de invulling van die rol door Specht.
7. Met betrekking tot de inhoudelijke grond overweegt het College dat appellant het vermoeden heeft geuit dat zijn keuze voor de EDR-methode voor hem in de beoordeling niet gunstig heeft uitgekapt. Appellant heeft deze grond verder niet inhoudelijk nader onderbouwd door bijvoorbeeld verwijzingen naar het beoordelingsformulier of gemaakte feedbackopmerkingen. Verweerders hebben aangegeven dat de keuze voor de EDR-methode geen rol in de beoordeling heeft gespeeld, maar dat binnen die keuze de wetenschappelijke uitwerking te wensen overliet. Dat standpunt heeft appellant niet bestreden. Het College komt dan ook tot het oordeel dat deze inhoudelijke grond geen doel treft.
8. Met zijn standpunt dat er door de begeleider verkeerde verwachtingen zijn gewekt doet appellant een beroep op het vertrouwensbeginsel. Juridisch gezien ligt de lat voor een geslaagd beroep hierop hoog. In de uitspraak van 29 mei 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:1694) heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) een stappenplan geformuleerd bij de beoordeling van een beroep op het vertrouwensbeginsel. De eerste stap is dat het moet gaan om een toezegging, of een uitlating die mag worden opgevat als een toezegging. De andere stappen betreffen de bevoegdheid van degene die

- de uitlating of toezegging doet en een eventueel te maken belangenafweging als de eerste twee stappen met succes zijn doorlopen.
9. Het College is van oordeel dat appellant in deze zaak onvoldoende heeft onderbouwd dat door Specht de toezegging is gedaan dat met de in te leveren herziene versie een voldoende resultaat wordt behaald dan wel dat hij er op mocht vertrouwen dat dat zo zou zijn. Appellant heeft verwezen naar e-mailcorrespondentie tussen hem en Specht. Daaruit maakt het College op dat Specht appellant (in diens woorden) complimenten maakt (zoals dat het de goede richting opgaat), maar ook dat een dergelijk compliment steeds vergezeld gaat van verbetervoorstellen. Verder heeft appellant een beroep gedaan op een e-mail aan Specht van 9 juli 2019, met als inhoud; "Hoi Marcus, ik ga het aanpassen. Kun je aangeven of het dan genoeg is om een positieve beoordeling te krijgen? Dan kan ik het namelijk opsturen ter beoordeling." Specht antwoordt daarop: "Beste Mathieu, ik dat is natuurlijk altijd afhankelijk van de beoordelaar. Maar ik denk de kans is goed! Dus ja graag opsturen. Marcus".
  10. Uit deze correspondentie blijkt dat Specht van mening is dat er een goede kans is op een voldoende, maar ook dat hij het voorbehoud maakt dat het oordeel hierover afhankelijk is van de beoordelaar (de examinerator). Het College is dan ook van oordeel dat hieruit niet volgt dat er een toezegging is van Specht dat het inleveren van de thesis leidt tot een voldoende resultaat.
  11. Ook is het College van oordeel dat de uitlatingen van Specht in samenhang met andere aspecten van de zaak niet leiden tot de conclusie dat appellant bij het inleveren van de herziene versie erop mocht vertrouwen dat het resultaat voldoende was. In de onder 3. weergegeven tekst over de rol van de begeleider staat dat deze beoordeelt of het eindproduct aan de eisen voldoet. Een student kan daar naar het oordeel van het College uit afleiden dat in de visie van de begeleider een in te leveren versie aan de gestelde eisen voldoet, maar dat maakt niet dat een examinerator, die de (eind)versie beoordeelt, niet tot een andere (voor een student minder gunstige) conclusie kan komen. Een student dient zich hiervan ook bewust te zijn.
  12. Dat geldt ook wanneer erbij wordt betrokken dat volgens de examinerator de rol van de begeleider minder de rol van beoordelaar is dan wordt weergegeven in de tekst op yOUlearn (zie hierboven onder 3). Ten aanzien hiervan merkt het College op dat het niet zorgvuldig is om deze passage te handhaven terwijl (kennelijk) de opvattingen over de rol van begeleider hangende het thesistraject van appellant zijn gewijzigd en deze gewijzigde opvattingen niet, of in ieder geval voor het College niet kenbaar, zijn gecommuniceerd met de cursisten (waaronder appellant). Toch leidt deze onzorgvuldigheid niet tot een gegrond beroep. Daarvoor is van belang dat de verschillende rollen van begeleider en examinerator zijn gehandhaafd, met ieder eigen verantwoordelijkheden. Dat ook Specht zich hiervan bewust was blijkt uit de hierboven weergegeven e-mailwisseling, waarin hij een voorbehoud maakt voor het oordeel van de examinerator. Ook appellant wist daarom (en ook al rond de gang van zaken bij de eerste beoordeling) dat de definitieve beoordeling wordt gegeven door de examinerator. Voorts is onvoldoende gebleken dat een rolverdeling conform de originele afspraken zou hebben geleid tot een hoger cijfer. Van belang is dat Specht akkoord is gegaan met de eerste (negatieve) beoordeling van appellant door Kreijns en, na overleg, ook met de tweede (negatieve) beoordeling door Vermeulen. Daarmee kan niet gezegd worden dat de rol van de begeleider als medebeoordelaar in het geheel geen invulling heeft gekregen, of dat diens standpunt bij de beoordeling niet is betrokken.
  13. Wegens de vakantie van Kreijns heeft Vermeulen de beoordeling op zich genomen. Dit resulteert voor appellant in twee verschillende beoordelingen. Dat maakt de ruimte voor verschillende visies op allerlei aspecten van een te beoordelen werk groter. In de voorliggende zaak heeft Vermeulen het werk van appellant op drie van de tien onderdelen een punt lager toegekend. Daarbij is eenmaal het cijfer 6 veranderd in een cijfer 5. Daarnaast is de score op een aantal onderdelen van een 4 naar een 5 gegaan, daar is verbetering zichtbaar, zij het niet leidend tot een voldoende. Toegelicht is dat voor alle onderdelen van de beoordeling een voldoende behaald moeten worden voor een positieve eindbeoordeling. Vermeulen heeft aangegeven dat de algemene teneur van de opmerkingen van de twee beoordelingen hetzelfde is: de structuur is onduidelijk, de methode onderbouwing is onvoldoende en argumenten en redeneerlijn zijn niet op orde, waardoor de resultaten en conclusies niet logisch volgen. Appellant heeft onvoldoende onderbouwd dat deze bevindingen onjuist zijn.
  14. Uitgangspunt in de voorliggende zaak is dat de eindbeoordeling dient plaats te vinden aan de exameneisen die aan een werk (in dit geval de Masterthesis) gesteld worden. Het College heeft onvoldoende aanknopingspunten voor het oordeel dat de eindbeoordeling van Vermeulen niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
  15. Het bovenstaande leidt dan ook tot de conclusie dat het beroep, voor zover het beoordeeld kan worden binnen de bevoegdheid van het College en met de beoordelingsmaatstaven die zij kan hanteren, ongegrond is.

16. Appellant heeft in zijn beroep echter ook geklaagd over de wijze waarop Specht de begeleiding heeft uitgevoerd en heeft gecommuniceerd. Na inhoudelijke behandeling van het beroepschrift, concludeert het College dat dit buiten de beoordelingsruimte van het College valt. Het College verklaart het beroep, in zoverre het de wijze van begeleiden betreft, niet-ontvankelijk. Voor appellant bestaat de mogelijkheid met betrekking tot het onderdeel dat toeziet op de wijze van begeleiding, een klacht in te dienen bij de Klachtencommissie van de Open Universiteit
17. Het voorgaande leidt, nu voorts niet is gebleken van feiten of omstandigheden die tot een ander oordeel zouden kunnen leiden, tot de volgende beslissing.

III. BESLISSING

Gelet op artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek beslist het College als volgt.

Het College:

- verklaart het beroep, daar waar het beroep toeziet op de inhoud en de procedurele aspecten, ongegrond;
- verklaart het beroep, met betrekking tot de persoonlijke invulling van de begeleiding, niet-ontvankelijk.

Aldus gedaan door mr. dr. J.M.E. Derks, voorzitter, B.J.W.L. Geurts, dr. E.E. den Hartog-de Haas, mr. H.J.M. van Lierop en prof. dr. F. Pérez Salgado, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB, secretaris, op 11 december 2019.

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

mr. dr. J.M.E. Derks

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Tegen een besluit van het College van beroep voor de examens kan door een betrokkene binnen zes weken na verzending van dat besluit beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs (artikel 7.66 WHW), Postbus 16137, 2500 BC Den Haag

